

Laidiens: **01.07.2015., Nr. 126**

Oficiālās publikācijas Nr.: **2015/126.3**

Šī publikācija ir precizēta.

Precizējums: OP 2015/174.1

Ministru kabineta noteikumi Nr.292

Rīgā 2015.gada 9.jūnijā (prot. Nr.28 15.§)

Valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanas kārtība pasākuma "Lauku saimniecību un uzņēmējdarbības attīstība" apakšpasākumā "Atbalsts uzņēmējdarbības uzsākšanai, attīstot mazās lauku saimniecības"

Izdoti saskaņā ar Lauksaimniecības un lauku attīstības likuma 5.panta ceturto daļu

I. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanas kārtību pasākuma "Lauku saimniecību un uzņēmējdarbības attīstība" apakšpasākumā "Atbalsts uzņēmējdarbības uzsākšanai, attīstot mazās lauku saimniecības" (turpmāk – apakšpasākums) vienreizēja maksājuma veidā (turpmāk – atbalsts).
2. Atbalstu sniedz saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 17. decembra Regulu (ES) Nr. 1305/2013 par atbalstu lauku attīstībai no Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) un ar ko atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1698/2005.
3. Atbalsta mērķis ir veicināt mazo lauku saimniecību konkurētspēju, paaugstinot to ražošanas produktivitāti, efektivitāti, atbalstot kooperāciju un tirgus pieejamību.
4. Šo noteikumu izpratnē lauksaimniecības produkti ietver Līguma par Eiropas Savienības darbību I pielikumā minētos lauksaimniecības produktus, izņemot zivsaimniecības produktus, mājas (istabas) dzīvniekus, kā arī dzīvniekus, uz kuriem neattiecas Ciltsdarba un dzīvnieku audzēšanas likums (turpmāk – lauksaimniecības produkti).
5. Pieteikšanās atbalstam, projektu iesniegumu un pārskatu vērtēšana, lēmuma pieņemšana, pārskata sniegšana un publiskā finansējuma saņemšana notiek saskaņā ar normatīvajiem aktiem par valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanu lauku un zivsaimniecības attīstībai 2014.–2020. gada plānošanas periodā, ciktāl tie nav pretrunā ar šiem noteikumiem.
6. Pirms Lauku atbalsta dienests izsludina projektu iesniegumu pieņemšanas kārtu, Zemkopības ministrija pieņem lēmumu par šajos noteikumos paredzētā publiskā finansējuma sadali starp Lauku atbalsta dienesta reģionālajām

lauksaimniecības pārvaldēm. Publisko finansējumu projektiem piešķir no tās Lauku atbalsta dienesta reģionālās lauksaimniecības pārvaldes finansējuma, kuras teritorijā īsteno projektu.

II. Atbalsta saņemšanas nosacījumi un apmērs

7. Pasākuma īstenošanas vieta ir Latvijas teritorija, izņemot republikas pilsētas un pilsētas, kurās ir vairāk nekā 5000 iedzīvotāju. Iedzīvotāju skaitu nosaka saskaņā ar Centrālās statistikas pārvaldes datiem par iedzīvotāju skaitu Latvijas administratīvajās teritorijās atbilstoši jaunākajiem valsts statistiskajiem novērojumiem.

8. Atbalsta pretendents ir mazā lauku saimniecība – saimnieciskās darbības veicējs – fiziska persona, kuras dzīvesvieta ir deklarēta lauku teritorijā, vai juridiska persona, kuras juridiskā adrese ir lauku teritorijā.

9. Atbalsta pretendents atbilst šādiem atbalsta saņemšanas nosacījumiem:

9.1. gada kopējais neto apgrozījums iepriekšējā noslēgtajā gadā pirms projekta iesnieguma iesniegšanas vai saimniecības ekonomiskais lielums standarta izlaides vērtībā projekta iesnieguma iesniegšanas dienā saskaņā ar normatīvajiem aktiem par valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanu, administrēšanu un uzraudzību lauku un zivsaimniecības attīstībai 2014.–2020. gada plānošanas periodā ir vismaz 2000 *euro*, bet neviens no rādītājiem nepārsniedz 15 000 *euro*;

9.2. kopējā īpašumā esošās vai nomātās apsaimniekotās lauksaimniecībā izmantojamās zemes platība nepārsniedz 50 hektāru;

9.3. iegūta augstākā vai vidējā profesionālā lauksaimniecības izglītība vai apgūtas lauksaimniecības pamatzināšanas *vismaz* 160 stundu apjomā *saskaņā ar* normatīvajiem aktiem par valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanu, administrēšanu un uzraudzību lauku un zivsaimniecības attīstībai 2014.–2020. gada plānošanas periodā. Ja minētā izglītība nav iegūta, tad darījumdarbības plāna īstenošanas laikā tiek apgūtas lauksaimniecības pamatzināšanas *vismaz* 160 stundu apjomā;

9.4. sadarbībā ar lauksaimniecības nozarē strādājošu konsultāciju pakalpojuma sniedzēju (turpmāk – konsultāciju pakalpojuma sniedzējs) ir sagatavots projekta iesniegums, kas ietver darījumdarbības plānu (1. pielikums);

9.5. saimniecība ir reģistrēta Uzņēmumu reģistrā vai saimnieciskā darbība ir reģistrēta Valsts ieņēmumu dienestā pirms iesnieguma iesniegšanas Lauku atbalsta dienestā, kā arī atbalsta pretendents nodrošina gada pārskatu vai gada ienākumu deklarāciju sniegšanu saskaņā ar normatīvajiem aktiem par gada pārskatu sagatavošanu;

9.6. projekts ir saistīts ar šo noteikumu 4. punktā minēto nepārstrādātu un pārstrādātu lauksaimniecības produktu ražošanu.

10. Darījumdarbības plānu sagatavo divus līdz četrus kalendāra gadus ilgam laikposmam. Šajā laikposmā:

10.1. tiek sasniegti darījumdarbības plānā noteiktie mērķi;

10.2. neto apgrozījums no nepārstrādātu un pārstrādātu lauksaimniecības produktu ražošanas un saimniecības ekonomiskā lieluma standarta izlaides vērtība sasniedz šo noteikumu 9.1. apakšpunktā minēto minimālo robežvērtību;

10.3. šo noteikumu 10.2. apakšpunktā minētais sasniegtais neto apgrozījums no nepārstrādātu un pārstrādātu lauksaimniecības produktu ražošanas vai saimniecības ekonomiskā lieluma standarta izlaides vērtība ir palielinājusies vismaz par 20 procentiem.

11. Atbalsta pretendents veic saimniecisko darbību vismaz četrus kalendāra gadus pēc tam, kad stājies spēkā lēmums par projekta iesnieguma apstiprināšanu. Šajā laikā tiek nodrošināta darījumdarbības plāna īstenošana, darījumdarbības plānā sasniegto rādītāju saglabāšana un Lauku atbalsta dienesta pārraudzība.

12. Atbalsta pretendents darījumdarbības plānā ietver:

12.1. nosacījumus saskaņā ar Komisijas 2014. gada 11. marta Deleģētās Regulas (ES) Nr. 807/2014, ar ko papildina Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1305/2013 par atbalstu lauku attīstībai no Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) un ievieš pārejas noteikumus, 5. panta 1. punkta "c" apakšpunktu;

12.2. saimniecības ekonomiskās dzīvotspējas pamatojumu, ko apliecina pozitīva naudas plūsma projekta iesnieguma iesniegšanas gadā un visos darījumdarbības plāna īstenošanas gados;

12.3. konkrētas ziņas par plānotajiem ieguldījumiem;

12.4. darījumdarbības plānā sasniedzamos ekonomiskos rādītājus;

12.5. saimniecības attīstības mērķus (tai skaitā saimniecības iekļaušanu bioloģiskās lauksaimniecības kontroles shēmā, ja tā paredzēta darījumdarbības plānā).

13. Lauku atbalsta dienests vērtē darījumdarbības plāna kvalitāti un plānoto ieguldījumu atbilstību sasniedzamajiem mērķiem.

14. Darījumdarbības plāna īstenošanai un mērķu sasniegšanai nepieciešamos ieguldījumus veido:

14.1. vismaz 80 procenti ilgtermiņa ieguldījumu, ko apliecina priekšapmaksas rēķini vai citi darījumus apliecinoši dokumenti;

14.2. ne vairāk kā 20 procenti vispārējo izmaksu.

15. Atbalsta pretendents darījumdarbības plānā norādītos ieguldījumus veic bezskaidras naudas norēķinu veidā.

16. Atbalsta apmērs viena darījumdarbības plāna īstenošanai ir 15 000 *euro*, un to sadala šādi:

16.1. pēc tam, kad stājies spēkā lēmums par projekta iesnieguma apstiprināšanu, atbalsta pretendents saņem 80 procentu no kopējā atbalsta apmēra, kas tiek izmaksāts ne vairāk kā trijās daļās, pamatojoties uz priekšapmaksas rēķiniem vai citiem darījumus apliecinošiem dokumentiem;

16.2. gala maksājumu 20 procentu apmērā no kopējā atbalsta apmēra atbalsta pretendents saņem pēc pilnīgas darījumdarbības plāna īstenošanas.

17. Darījumdarbības plāna īstenošana tiek uzsākta deviņu mēnešu laikā pēc tam, kad stājies spēkā lēmums par projekta iesnieguma apstiprināšanu.

18. Attiecināmi ir tikai tie atbalsta pretendenta ieguldījumi, kas veikti pēc tam, kad stājies spēkā lēmums par projekta iesnieguma apstiprināšanu, izņemot konsultāciju pakalpojuma izmaksas.

19. Konsultāciju pakalpojuma izmaksas nepārsniedz septiņus procentus no kopējā atbalsta apmēra. Projekta iesnieguma izstrādes vai saskaņošanas izmaksas nepārsniedz trīs procentus no konsultāciju pakalpojuma izmaksām.

20. Plānošanas periodā atbalsta pretendents šajos noteikumos minēto atbalstu var saņemt vienu reizi.

21. Projekta iesniegumus sarindo pēc iegūto punktu skaita atbilstoši atlases kritērijiem (2. pielikums). Ja projektu atlasē iegūtais punktu skaits ir vienāds, rindošanā augstāk atrodas atbalsta pretendents ar mazāku saimniecības

ekonomiskā lieluma standarta izlaides vērtību.

22. Minimālais projektu atlases kritēriju punktu skaits, lai saņemtu šo noteikumu 16. punktā minēto atbalstu, ir vismaz 40 punkti, kas piešķirti saskaņā ar šo noteikumu 2. pielikumu.

23. Atbalsta pretendents atbalstu apakšpasākumā nevar saņemt, ja tas:

23.1. saņēmis atbalstu Latvijas Lauku attīstības programmas 2007.–2013. gadam pasākumā "Atbalsts daļēji naturālo saimniecību pārstrukturēšanai", kura saistību periods nav beidzies;

23.2. ir iesniedzis un Lauku atbalsta dienests ir apstiprinājis projekta iesniegumu Latvijas lauku attīstības programmas 2014.–2020. gadam pasākumā "Ieguldījumi materiālajos aktīvos".

III. Nosacījumi konsultāciju pakalpojuma sniedzējiem

24. Konsultāciju pakalpojuma sniedzējus izvērtē un apstiprina Lauku atbalsta dienests.

25. Konsultāciju pakalpojuma sniedzēju atlases kārtība ir šāda:

25.1. Lauku atbalsta dienests oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis" publicē paziņojumu par konsultāciju pakalpojuma sniedzēju atlasītiem apakšpasākumā;

25.2. konsultāciju pakalpojuma sniedzējs divu nedēļu laikā pēc paziņojuma publicēšanas iesniedz Lauku atbalsta dienestā:

25.2.1. iesniegumu (3. pielikums);

25.2.2. darbinieku (turpmāk – konsultanti) sarakstu (4. pielikums);

25.2.3. konsultantu izglītību apliecinošu dokumentu kopijas;

25.2.4. dokumentus, kas apliecina šo noteikumu 29.4. apakšpunktā minētā nosacījuma izpildi (tai skaitā var būt lauksaimniecības nozarē izstrādāto un uzraudzīto projektu saraksts).

26. Lauku atbalsta dienests divu nedēļu laikā pēc šo noteikumu 25.2. apakšpunktā minēto dokumentu saņemšanas izvērtē un apstiprina konsultāciju pakalpojuma sniedzēju sarakstu.

27. Lauku atbalsta dienests apstiprinātajā konsultāciju pakalpojuma sniedzēju sarakstā norāda konsultāciju pakalpojuma sniedzēja nosaukumu, juridisko adresi, tālruna numuru un elektroniskā pasta adresi. Sarakstu ievieto Lauku atbalsta dienesta tīmekļa vietnē.

28. Konsultāciju pakalpojuma sniedzējs par izmaiņām šo noteikumu 27. punktā minētajā informācijā piecu darbdienu laikā rakstiski informē Lauku atbalsta dienestu.

29. Konsultāciju pakalpojuma sniedzējs atbilst šādiem kritērijiem:

29.1. Uzņēmumu reģistrā reģistrēts kā juridiska persona;

29.2. konsultantiem, kuri sniedz konsultāciju pakalpojumu lauksaimniekiem, ir augstākā vai vidējā profesionālā izglītība lauksaimniecībā, ekonomikā, grāmatvedībā, finanšu vadīšanā vai komercdarbībā;

29.3. starp konsultantiem ir vismaz viens ekonomists vai finansists, kā arī speciālists jomā, kurā tiek īstenots darījumdarbības plāns. Jomas speciālists var būt attiecīgi agronoms – graudkopībā, zootehniķis – lopkopībā vai cits jomai atbilstošs speciālists;

29.4. vismaz divu gadu darba pieredze konsultāciju sniegšanā un projektu izstrādē publiskā finansējuma piesaistei lauksaimniecības nozarē;

29.5. nav komerciālas intereses par lauksaimnieciskajā ražošanā izmantojamās tehnikas, ķīmisko un bioloģisko materiālu reklamēšanu un izplatīšanu (nav attiecināms uz atbilstīgām lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvajām sabiedrībām).

30. Konsultāciju pakalpojuma sniedzējs:

30.1. sadarbībā ar atbalsta pretendentu sagatavo projekta iesniegumu, kas ietver darījumdarbības plānu, vai konsultē par iesnieguma sagatavošanu;

30.2. konsultē atbalsta pretendentu par darījumdarbības plāna uzsākšanai un īstenošanai nepieciešamo dokumentu sagatavošanu;

30.3. konsultē par darījumdarbības plānā iekļauto aktivitāšu īstenošanu;

30.4. uzrauga darījumdarbības plāna ieviešanas gaitu līdz tā pilnīgai īstenošanai, tostarp reizi gadā veic grāmatvedības datu pārraidi saskaņā ar darījumdarbības plānu;

30.5. veic šo noteikumu 14.1. apakšpunktā minēto ieguldījumu kontroli;

30.6. darījumdarbības plāna ietvaros pārbauda atbalsta pretendenta sadarbības partneru atbilstību.

31. Konsultāciju pakalpojuma sniedzējs nodrošina atbalsta pretendenta datu konfidencialitāti un atbilstību šo noteikumu 29. punktā minētajām prasībām.

32. Ja konsultāciju pakalpojuma sniedzējs nenodrošina šo noteikumu 29. punktā minēto prasību izpildi, Lauku atbalsta dienests ir tiesīgs svītrot konsultāciju pakalpojuma sniedzēju no apstiprināto konsultāciju pakalpojuma sniedzēju saraksta.

33. Pirms darījumdarbības plāna sagatavošanas atbalsta pretendents slēdz līgumu ar konsultāciju pakalpojuma sniedzēju par projekta iesnieguma un citu darījumdarbības plāna uzsākšanai un īstenošanai nepieciešamo dokumentu sagatavošanu un darījumdarbības plāna īstenošanu.

IV. Iesniedzamie dokumenti

34. Lai pieteiktos atbalstam, pretendents saskaņā ar normatīvajiem aktiem par valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanu, administrēšanu un uzraudzību lauku un zivsaimniecības attīstībai 2014.–2020. gada plānošanas periodā Lauku atbalsta dienestā iesniedz šādus dokumentus:

34.1. projekta iesniegumu, kas ietver darījumdarbības plānu (1. pielikums), divos eksemplāros papīra formā un tā kopiju, elektroniskā veidā – ierakstītu ārējā datu nesējā (ja to neiesniedz elektroniska dokumenta veidā saskaņā ar Elektronisko dokumentu likumu). Lauku atbalsta dienests vienu projekta iesnieguma papīra eksemplāru kopā ar apliecinājumu par projekta reģistrēšanu atdod pretendentam;

34.2. atbalsta pretendenta deklarāciju saskaņā ar normatīvajiem aktiem par valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanu, administrēšanu un uzraudzību lauku un zivsaimniecības attīstībai 2014.–2020. gada plānošanas periodā;

34.3. ja zeme tiek nomāta, – atbalsta pretendenta apliecinātu nomas līguma kopiju, kurā norādītais nomas termiņš nav īsāks par pieciem gadiem no projekta iesnieguma iesniegšanas dienas;